

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน

ศิลปะ



ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

ทวีศักดิ์ จริงกิจ ศป.บ., ศศ.ม.

ธวัชชัย รัตนะราช ศ.บ.

ธีระพงษ์ บุญสะอาด ค.บ.

อาภรณ์ แสงทินทอง ค.บ.

ผู้ตรวจ

ภวัตส์ สังข์เผือก ค.บ., กศ.ม.

ว่าที่ ร.ต. รุ่งเรือง แสนสมศรี ศษ.บ., ศษ.ม.

ชุตินัน ศรีแสงไทยสุข ศล.บ., ค.ม.

บรรณาธิการ

สุระ ดามาพงษ์ กศ.บ., กศ.ม.

วิทยา อภิรัตน์พันธ์ ค.บ., ศศ.ม.

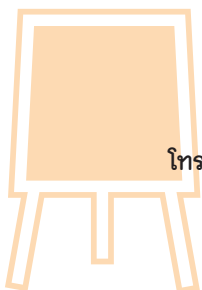
ผลิตและจัดจำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

วัฒนาพานิช  สำราญราษฎร์

๒๑๖-๒๒๐ ถนนบำรุงเมือง แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๐๒ ๒๒๒ ๙๓๙๔ • ๐๒ ๒๒๒ ๕๓๗๑-๒ FAX ๐๒ ๒๒๕ ๖๕๕๖ • ๐๒ ๒๒๕ ๖๕๕๗

email: info@wpp.co.th



หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน

ศิลปะ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑



สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

ห้ามละเมิด ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่

ส่วนหนึ่งส่วนใด เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

ผู้เรียบเรียง

ทวีศักดิ์ จริงกิจ

ธวัชชัย รัตนะราช

ธีระพงษ์ บุญสะอาด

อาภรณ์ แสงทินทอง

ผู้ตรวจ

ภาวดี สักดิ์เพือก

ว่าที่ ร.ต. รุ่งเรือง แสนสมศรี

ชุตินัน ศรีแสงไทยสุข

บรรณาธิการ

สุระ ดามาพงษ์

วิทยา อภิรัตน์พันธ์

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวน ๒๐,๐๐๐ เล่ม

ISBN 978-974-18-7904-5

พิมพ์ที่ บริษัท โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด นายเรณูชัย จงพิพัฒน์สุข กรรมการผู้จัดการ

คำนำ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่มนี้ จัดทำขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำหรับให้นักเรียนและครูใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลางที่หลักสูตรกำหนด รวมทั้งพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญตามที่ต้องการทั้งด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ตลอดจนพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทำประโยชน์ให้สังคม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไทยและสังคมโลกได้อย่างมีความสุข

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ เล่มนี้ ยึดแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้หลักการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของศิลปะและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยพัฒนานักเรียนแบบองค์รวมอยู่บนพื้นฐานของการบูรณาการความคิดรวบยอด ที่เน้นให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning) ซึ่งเน้นการเรียนรู้ให้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) เน้นทักษะที่สร้างเสริมความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน ซึ่งเป็นผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดตามหลักสูตร

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ เล่มนี้ จะสนับสนุนให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ด้านศิลปะและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

คณะผู้จัดทำ

คำชี้แจง

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่มนี้ ได้ออกแบบให้มีองค์ประกอบดังนี้

๑ ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนานักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ โดยแยกออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ ตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง (ตามหนังสือที่ ศธ ๐๔๐๑๐/ว ๑๕๔๓) ซึ่งตัวชี้วัดระหว่างทางพิมพ์ด้วยตัวอักษรสีดำ ส่วนตัวชี้วัดปลายทางพิมพ์ด้วยตัวอักษรสีฟ้า

๒ สารการเรียนรู้แกนกลาง เป็นองค์ความรู้และทักษะ รวมทั้งเจตคติและค่านิยมที่จำเป็น ซึ่งนักเรียนทุกคนควรเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

๓ สารการเรียนรู้ เป็นการรวบรวมเนื้อหาแต่ละหน่วยการเรียนรู้มาจัดระเบียบแสดงความเชื่อมโยงของเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้นั้น ๆ

๔ ประโยชน์จากการเรียนรู้ นำเสนอไว้เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้และทักษะจากการเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๕ คำถามนำ-กิจกรรมนำ (ลองคิด ลองตอบ) เป็นคำถามหรือสถานการณ์ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดใจต้องการที่จะค้นหาคำตอบ

๖ เนื้อหาและภาพประกอบ เนื้อหาตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสารการเรียนรู้แกนกลาง ภาพประกอบที่นำมาใช้ประกอบเนื้อหาได้ระบุที่มาไว้ได้ภาพหรือข้างภาพ ส่วนภาพที่ไม่ได้ระบุที่มาเป็นภาพจากคลังภาพของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๗ ความรู้เสริม/เกร็ดความรู้ (ศิลปะน่ารู้ ดนตรีน่ารู้ นาฏศิลป์น่ารู้) เป็นความรู้เพื่อเพิ่มพูนให้นักเรียนมีความรู้กว้างขวางขึ้น

๘ กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ หรือกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกิจกรรมที่กำหนดไว้เมื่อจบเนื้อหาแต่ละช่วง แต่ละตอน เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่หลากหลาย ใช้แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหา เหมาะสมกับวัย สะท้อนในการปฏิบัติ กระตุ้นให้นักเรียนได้คิด และส่งเสริมให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

๙ รายการอ้างอิง เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่นำมาใช้ประกอบเนื้อหา เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาที่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน

๑๐ บทสรุป ได้สรุปเนื้อหาไว้เพื่อเป็นการทบทวนความรู้หรือการเรียนรู้กว้าง ๆ อย่างรวดเร็ว

๑๑ กิจกรรมเสนอแนะ หรือกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกิจกรรมเสนอแนะให้นักเรียนได้ปฏิบัติเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะตามตัวชี้วัดชั้นปี ทักษะการคิด การวางแผน และการแก้ปัญหาของนักเรียน

๑๒ โครงการ เป็นการให้นักเรียนปฏิบัติโครงการ โดยเสนอแนะหัวข้อโครงการไว้ให้นักเรียนปฏิบัติ

๑๓ การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นกิจกรรมที่เสนอแนะให้นักเรียนได้นำความรู้ ทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๑๔ คำถามทบทวน เป็นคำถามเพื่อทบทวนผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๑๕ บรรณานุกรม เป็นรายชื่อหนังสือ เอกสาร เว็บไซต์ที่ใช้ประกอบการเขียน

๑๖ อภิธานศัพท์ เป็นคำสำคัญที่แทรกอยู่ในเนื้อหา ซึ่งพิมพ์ด้วยตัวอักษรสีแดง และนำมาจัดเรียงตามลำดับตัวอักษรพร้อมคำอธิบาย

สารบัญ

ทัศนศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑



พื้นฐานงานศิลป์

๑. ทัศนธาตุ
๒. การจัดภาพ
๓. อิทธิพลของวรรณคดี

๑

๒

๑๓

๑๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒



สร้างสรรค์งานศิลป์

๑. การวาดภาพระบายสี
๒. การพิมพ์ภาพด้วยแม่พิมพ์กระดาษ
๓. ความเหมือนและความแตกต่างทางความคิด และความรู้สึกที่ถ่ายทอดในงานทัศนศิลป์

๒๒

๒๓

๒๔

๓๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓



งานศิลป์กับวัฒนธรรม

๑. งานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่น
๒. งานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ

๓๘

๓๙

๔๑

ดนตรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔



เครื่องดนตรี

๑. ประเภทของเครื่องดนตรี
๒. เสียงของเครื่องดนตรี
๓. การใช้และการดูแลรักษาเครื่องดนตรีเบื้องต้น

๔๘

๔๙

๕๔

๕๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕



ทักษะดนตรี

๑. โครงสร้างของบทเพลง
๒. ทำนองเพลง
๓. เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี
๔. การร้องเพลง
๕. การถ่ายทอดเรื่องราวของบทเพลง

๖๕

๖๖

๖๗

๗๐

๗๘

๘๔

ดนตรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖



ดนตรีกับมรดกทางวัฒนธรรม

๘๙

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตกับผลงานดนตรี
๒. การอนุรักษ์วัฒนธรรมทางดนตรี

๙๐

๙๒

นาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗



นาฏศิลป์ไทยกับวัฒนธรรม

๙๓

๑. รำวงมาตรฐาน
๒. ระบำดอกบัว
๓. ร้องเงืง
๔. ระบำจันทราพัต

๙๔

๑๐๒

๑๐๙

๑๑๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘



การแสดงนาฏศิลป์และการละคร

๑๒๔

๑. พื้นฐานทางการแสดงนาฏศิลป์และการละครของไทย
๒. การแสดงท่าทางประกอบเพลงปลุกใจ เราสู้

๑๒๕

๑๓๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙



ความเป็นมาและคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย

๑๔๓

๑. ความเป็นมาของนาฏศิลป์ไทย
๒. คุณค่าของนาฏศิลป์ไทย

๑๔๔

๑๔๗

บรรณานุกรม

อภิธานศัพท์

๑๔๒

๑๔๓

หน่วย การเรียนรู้ที่ ๑

พื้นฐานงานศิลป์

ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. เปรียบเทียบรูปลักษณะของรูปร่าง รูปทรงในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ (ศ ๑.๑ ป. ๔/๑)
๒. อภิปรายเกี่ยวกับอิทธิพลของสีวรรณะอุ่นและสีวรรณะเย็นที่มีต่ออารมณ์ของมนุษย์ (ศ ๑.๑ ป. ๔/๒)
๓. จำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์โดยเน้นเรื่องเส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง (ศ ๑.๑ ป. ๔/๓)
๔. บรรยายลักษณะของภาพ โดยเน้นเรื่องการจัดระยะ ความลึก น้ำหนัก และแสงเงาในภาพ (ศ ๑.๑ ป. ๔/๖)

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

๑. รูปร่าง รูปทรง ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
๒. อิทธิพลของสีวรรณะอุ่นและสีวรรณะเย็น
๓. เส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
๔. การจัดระยะ ความลึก น้ำหนัก และแสงเงาในการวาดภาพ

สาระการเรียนรู้

๑. ทัศนธาตุ
 - ๑.๑ เส้น
 - ๑.๓ รูปร่าง
 - ๑.๔ รูปทรง
 - ๑.๕ พื้นผิว
 - ๑.๖ พื้นที่ว่าง
 - ๑.๒ สี
๒. การจัดภาพ
 - ๒.๑ ระยะและความลึก
 - ๒.๒ น้ำหนัก
 - ๒.๓ แสงเงา
๓. อิทธิพลของวรรณะสี
 - ๓.๑ วรรณะสีอุ่น
 - ๓.๒ วรรณะสีเย็น
 - ๓.๓ อิทธิพลของสีที่มีต่อมนุษย์

ประโยชน์จากการเรียนรู้

สามารถสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ได้ โดยการนำความรู้เกี่ยวกับทัศนธาตุ การจัดภาพ และอิทธิพลของวรรณะสีมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ลองคิด ลองตอบ

ทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ มีอะไรบ้าง

การสร้างสร้งงานทัศนศิลป์ให้มีความงามและสื่อความหมายได้ดีนั้น ผู้สร้งสร้งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนธาตุ การจัดภาพ และ อิทธิพลของวรรณะสี เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานของการสร้งสร้งงานศิลปะ



ทัศนธาตุมีความสำคัญอย่างไรต่อการสร้งสร้งงานทัศนศิลป์

๑. ทัศนธาตุ

ทัศนธาตุคือส่วนสำคัญที่รวมกันเป็นรูปร่างของสิ่งทั้งหลายตามที่ตา มองเห็น ได้แก่ จุด เส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง

ทัศนธาตุเป็นส่วนประกอบสำคัญของศิลปะที่สามารถนำมาจัดให้ประสาน กลมกลืน เกิดเป็นงานทัศนศิลป์ ที่มีคุณค่าทางความงาม และสื่อ ความหมายตามแนวความคิดของ ผู้สร้งสร้ง



การนำทัศนธาตุมาใช้ในการสร้งสร้ง
งานวาดภาพระบายสี



การนำทัศนธาตุมาใช้ในการ
สร้งสร้งงานปั้น

จุดเป็นทัศนธาตุพื้นฐานเบื้องต้นในการสร้งสร้งงานทัศนศิลป์ และยัง ทำให้เกิดทัศนธาตุอื่น ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการสร้งสร้งผลงานได้ ดังนี้

๑.๑ เส้น

เส้นเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ สังเกตได้จากภาพวาดต่าง ๆ จะประกอบด้วยเส้นต่าง ๆ หลายแบบ

เส้นในทางศิลปะ หมายถึง การเคลื่อนที่ของจุดที่เรียงต่อกันไปในทิศทางที่กำหนด เส้นแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑) เส้นในธรรมชาติ เป็นเส้นที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ



เส้นของใยแมงมุม



เส้นของกิ่งไม้

๒) เส้นในสิ่งแวดล้อม เป็นเส้นที่ปรากฏในสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเรา

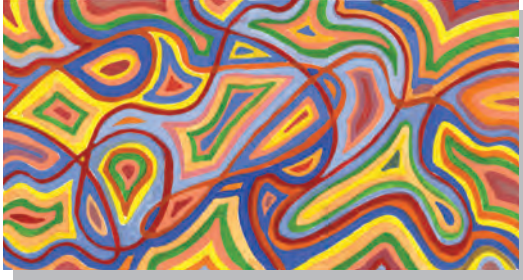


เส้นของสะพานแขวน



เส้นของรั้วเหล็กดัด

๓) เส้นในงานทัศนศิลป์ เป็นเส้นที่ปรากฏในงานทัศนศิลป์



เส้นในงานวาดภาพพระบายสี



เส้นในงานปั้นดินน้ำมัน



ศิลปะน่ารู้

เส้นมีความสำคัญต่อการสร้างผลงานทัศนศิลป์ต่าง ๆ เพราะศิลปินหรือผู้สร้างผลงานทัศนศิลป์นิยมนำเส้นมาใช้ในการแสดงออกทางด้านอารมณ์และความรู้สึก

ชื่อผลงาน ลีลากลองยาว

เทคนิค สีน้ำ

ผลงานของ สุชาติ วงษ์ทอง

เป็นผลงานจิตรกรรมที่มีการนำ

เส้นโค้งลักษณะต่าง ๆ มาใช้

เพื่อสื่อความรู้สึกเคลื่อนไหว

และความสนุกสนาน



(ที่มาของภาพ สุชาติ วงษ์ทอง และคณะ, ๒๕๕๙ หน้า ๑๒๒)



กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๑. นักเรียนสังเกตภาพ แล้วจำแนกเส้นที่ปรากฏในภาพว่าประกอบด้วยเส้นประเภทใดบ้าง โดยการลากเส้นเหล่านั้นลงบนภาพด้วยดินสอสีหรือดินสอ

๒. นักเรียนนำเส้นที่จำแนกได้มาสร้างสรรค์เป็นผลงานวาดภาพพระบายสีตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ลงในกระดาษวาดเขียน พร้อมทั้งเขียนบรรยายความประทับใจที่มีต่อผลงาน เสร็จแล้วนำเสนอผลงาน และอภิปรายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน

๑.๒ สี

สีคือลักษณะความเข้มของแสงที่ส่องมากระทบตาเราให้เห็นเป็นสีต่าง ๆ

สีเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์เป็นอย่างมาก เพราะช่วยสร้างภาพให้มีจุดสนใจที่เด่นชัด ตื่นตาตื่นใจ สวยงาม และมีชีวิตชีวา สีแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑) สีในธรรมชาติ เป็นสีที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ



สีของใบไม้



สีของปลา

๒) สีในสิ่งแวดล้อม เป็นสีที่สามารถสังเกตเห็นได้จากสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเรา



สีของผ้าขนหนู

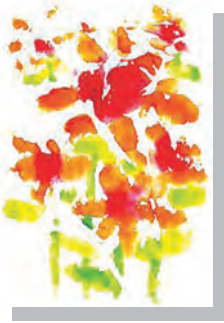


สีของรถของเล่น



สีของป้ายจราจร

๓) สีในงานทัศนศิลป์ เป็นสีที่ปรากฏในงานทัศนศิลป์



สีในงานวาดภาพพระบายสี



สีในงานพิมพ์ภาพ



สีในงานปั้น



กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๑. นักเรียนสังเกตสีในธรรมชาติ สีในสิ่งแวดล้อม และสีในงานทัศนศิลป์ แล้วจำแนกว่าประกอบด้วยสีใดบ้าง และอภิปรายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน

๒. นักเรียนนำสีที่จำแนกได้มาสร้างสรรค์เป็นผลงานวาดภาพพระบายสีตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ลงในกระดาษวาดเขียน พร้อมทั้งเขียนบรรยายความประทับใจที่มีต่อผลงาน เสร็จแล้วนำเสนอผลงาน และอภิปรายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน

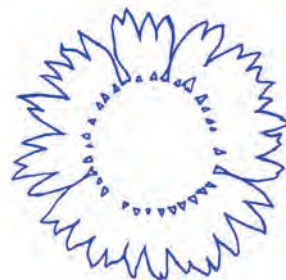
๑.๓ รูปร่าง

รูปร่างคือเส้นขอบนอกของสิ่งต่าง ๆ แสดงให้เห็นขอบเขตของสิ่งนั้นมีลักษณะเป็น ๒ มิติ คือ กว้างและยาว รูปร่างแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑) รูปร่างในธรรมชาติ เป็นรูปร่างที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ



รูปร่างของปลา



รูปร่างของดอกไม้

๒) รูปร่างในสิ่งแวดล้อม เป็นรูปร่างที่สามารถสังเกตเห็นได้จากสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเรา



รูปร่างของโถ
เครื่องเคลือบดินเผา



รูปร่างของกระเป๋าทือ



รูปร่างของหมวก

๓) รูปร่างในงานทัศนศิลป์ เป็นรูปร่างที่ปรากฏในงานทัศนศิลป์



รูปร่างในงานประติมากรรม



รูปร่างในงานพิมพ์ภาพ



รูปร่างในงานจิตรกรรมไทย



กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๑. นักเรียนสังเกตรูปร่างในธรรมชาติ รูปร่างในสิ่งแวดล้อม และรูปร่างในงานทัศนศิลป์ แล้วจำแนกว่าเป็นรูปร่างประเภทใด และอธิบายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน

๒. นักเรียนนำรูปร่างที่จำแนกได้มาสร้างสรรค์เป็นผลงานวาดภาพระบายสีตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ลงในกระดาษวาดเขียน พร้อมทั้งเขียนบรรยายความประทับใจที่มีต่อผลงาน เสร็จแล้วนำเสนอผลงาน และอธิบายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน

๑.๔ รูปทรง

รูปทรงคือรูปที่แสดงความตื้น ลึก หนา และบาง มีลักษณะ ๓ มิติ
รูปทรงแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑) รูปทรงในธรรมชาติ เป็นรูปทรงที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ



รูปทรงของผลน้อยหน่า



รูปทรงของแมลง



รูปทรงของดอกบัว

๒) รูปทรงในสิ่งแวดล้อม เป็นรูปทรงที่สามารถสังเกตเห็นได้จาก
สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเรา



รูปทรงของบอลลูน



รูปทรงของรถตุ๊ก ๆ

๓) รูปทรงในงานทัศนศิลป์ เป็นรูปทรงที่ปรากฏในงานทัศนศิลป์



รูปทรงในงานวาดภาพระบายสี



รูปทรงในงานกระดาษ



กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๑. นักเรียนสังเกตรูปทรงในธรรมชาติ รูปทรงในสิ่งแวดล้อม และรูปทรงในงานทัศนศิลป์ แล้วจำแนกว่าเป็นรูปทรงประเภทใด และอภิปรายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน

๒. นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานปั้นตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ โดยนำความรู้เรื่อง “รูปทรง” มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานให้สวยงาม เสร็จแล้วนำเสนอผลงาน และอภิปรายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน

๑.๕ พื้นผิว

พื้นผิวคือลักษณะภายนอกของวัตถุที่มองเห็นและสัมผัสพื้นผิวได้ ให้ความรู้สึกต่าง ๆ เช่น หยาบ ละเอียด มัน ขรุขระ พื้นผิวแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑) พื้นผิวในธรรมชาติ เป็นพื้นผิวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

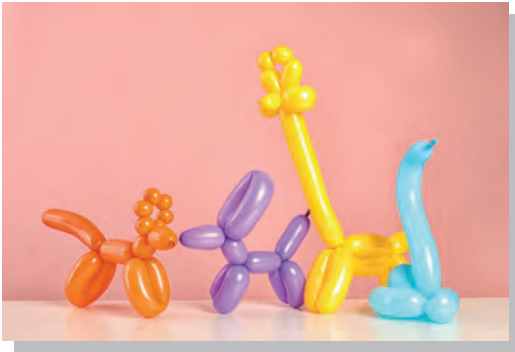


พื้นผิวขรุขระของคางคก

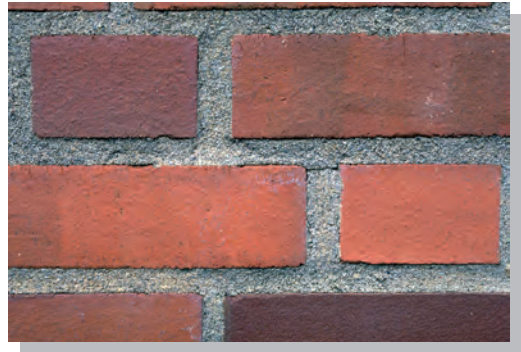


พื้นผิวหยาบของก้อนหิน

๒) **พื้นผิวในสิ่งแวดล้อม** เป็นพื้นผิวที่สามารถสังเกตเห็นได้จากสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเรา

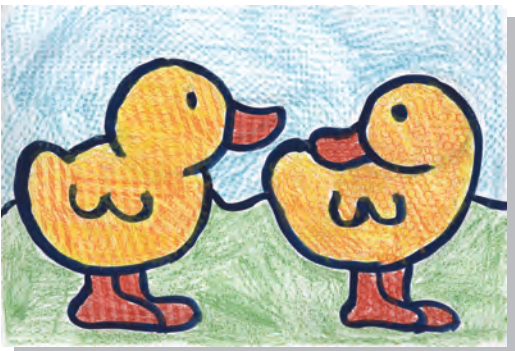


พื้นผิวเรียบของลูกโป่ง



พื้นผิวหยาบของกำแพง

๓) **พื้นผิวในงานทัศนศิลป์** เป็นพื้นผิวที่ปรากฏในงานทัศนศิลป์



พื้นผิวในงานวาดภาพระบายสี



พื้นผิวในงานปั้น



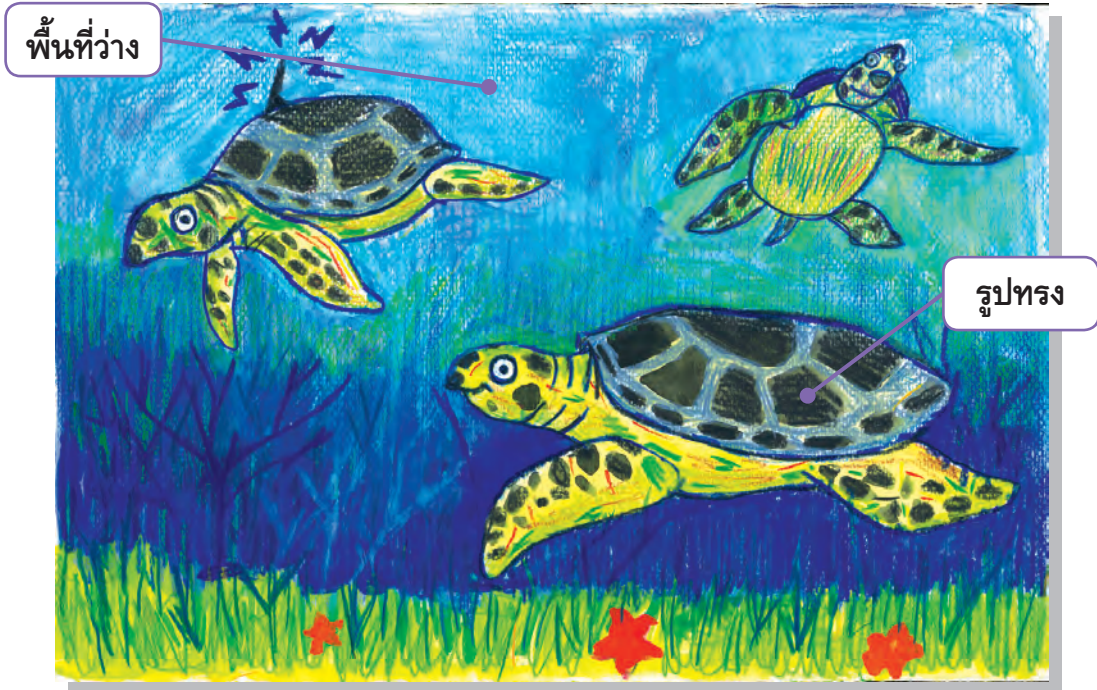
กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๑. นักเรียนสังเกตพื้นผิวในธรรมชาติ พื้นผิวในสิ่งแวดล้อม และพื้นผิวในงานทัศนศิลป์ แล้วจำแนกว่าเป็นพื้นผิวประเภทใด และอภิปรายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน

๒. นักเรียนนำพื้นผิวที่จำแนกได้มาสร้างสรรค์เป็นผลงานวาดภาพระบายสี ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ลงในกระดาษวาดเขียน พร้อมทั้งเขียนบรรยายความประทับใจที่มีต่อผลงาน เสร็จแล้วนำเสนอผลงาน และอภิปรายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน

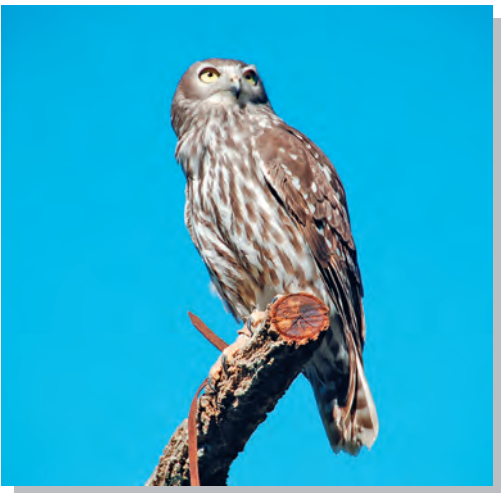
๑.๖ พื้นที่ว่าง

พื้นที่ว่างคือบริเวณว่างที่ล้อมรอบรูปร่างหรือรูปทรง



พื้นที่ว่างแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑) พื้นที่ว่างในธรรมชาติ เป็นพื้นที่ว่างที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ



พื้นที่ว่างที่โอบล้อมตัวนก

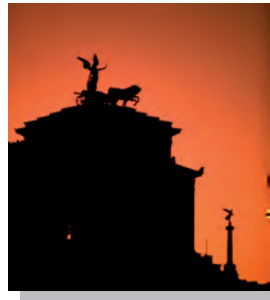


พื้นที่ว่างภายในถ้ำ

๒) พื้นที่ว่างในสิ่งแวดล้อม เป็นพื้นที่ว่างที่สามารถสังเกตเห็นได้จากสิ่งแวดลอมรอบ ๆ ตัวเรา



พื้นที่ว่างที่เกิดขึ้นระหว่างอาคารและเสาไฟฟ้า



พื้นที่ว่างที่โอบล้อมภายนอกและเจาะทะลุภายในของสถาปัตยกรรม

๓) พื้นที่ว่างในงานทัศนศิลป์ เป็นพื้นที่ว่างที่ปรากฏในงานทัศนศิลป์



พื้นที่ว่างในงานวาดภาพพระบายสีให้เกิดการลวงตาเป็น ๓ มิติ



พื้นที่ว่างที่โอบล้อมภายนอกและเจาะทะลุภายในของงานประติมากรรม



กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๑. นักเรียนสังเกตพื้นที่ว่างในธรรมชาติ พื้นที่ว่างในสิ่งแวดลอม และพื้นที่ว่างในงานทัศนศิลป์ แล้วจำแนกว่าเป็นพื้นที่ว่างประเภทใด และอภิปรายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน

๒. นักเรียนนำพื้นที่ว่างที่จำแนกได้มาสร้างสรรค์เป็นผลงานวาดภาพพระบายสีตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ลงในกระดาษวาดเขียน พร้อมทั้งเขียนบรรยายความประทับใจที่มีต่อผลงาน เสร็จแล้วนำเสนอผลงาน และอภิปรายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน

๒. การจัดภาพ

ในการวาดภาพระบายสี การจัดภาพให้มีมิติ มีระยะใกล้-ไกล มีน้ำหนัก และแสงเงาเหมือนจริง สามารถทำได้ดังนี้

๒.๑ ระยะและความลึก

การสร้างระยะและความลึกในการวาดภาพระบายสี เป็นการสร้าง **ภาพลวงตา** ประเภทหนึ่ง เป็นการสร้างภาพ ๒ มิติลงบนแผ่นกระดาษให้ดูเป็น ๓ มิติในภาพ ซึ่งจะทำให้ภาพดูเหมือนจริงมากขึ้น

การกำหนดระยะและความลึกของรูปภาพทำได้หลายวิธี เช่น

๑) **การกำหนดด้วยรูปร่าง รูปทรงหรือขนาด** เป็นการเน้นระยะและความลึกด้วยรูปร่าง รูปทรงหรือขนาดที่มีลักษณะแตกต่างกัน วัตถุที่อยู่ใกล้จะมีขนาดใหญ่กว่าวัตถุที่อยู่ห่างออกไป ทำให้เกิดระยะใกล้-ไกล และความตื้น-ลึก

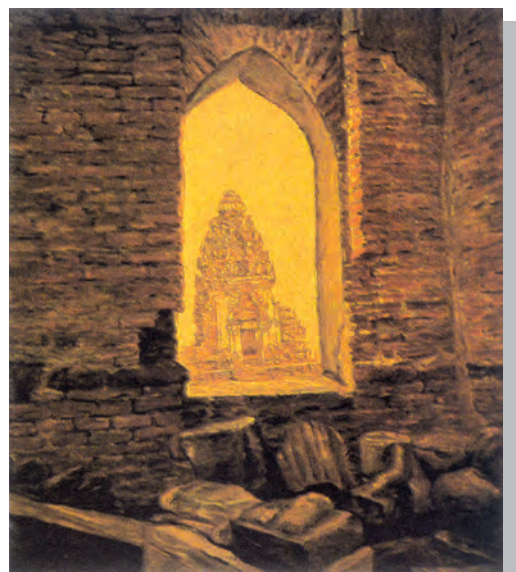
การกำหนดระยะและความลึกของ
รูปภาพด้วยขนาดของสิ่งก่อสร้าง



๒) **การกำหนดด้วยน้ำหนักของสี** เป็นการเน้นระยะและความลึกด้วยค่าน้ำหนักของสีที่มีความแตกต่างกันจากน้ำหนักอ่อนสุดไปยังน้ำหนักเข้มสุด วัตถุที่อยู่ใกล้จะมีค่าความเข้มของสีของสีชัดเจนกว่าวัตถุที่อยู่ห่างออกไป ซึ่งจะมีน้ำหนักของสีอ่อน ไม่คมชัดเท่ากับวัตถุด้านหน้า

ชื่อผลงาน พระปรารค์
เทคนิค สีน้ำมัน

ผลงานของ ชัยวัฒน์ วรรณานนท์
การกำหนดระยะและความลึกของ
รูปภาพด้วยน้ำหนักของสี



(ที่มาของภาพ ปัญญา ทรงเสรี และคณะ, ๒๕๔๒ หน้า ๑๑)

๓) การกำหนดด้วยรายละเอียดของพื้นผิว เป็นการเน้นระยะและความลึก ด้วยรายละเอียดของพื้นผิวที่เหมือนหรือใกล้เคียงกัน วัตถุที่อยู่ใกล้จะเห็นรายละเอียดของพื้นผิวได้ชัดเจนกว่าวัตถุที่อยู่ห่างออกไป ทำให้เกิดระยะใกล้-ไกล และความตื้น-ลึก

การกำหนดระยะและความลึกของ
รูปภาพด้วยรายละเอียดของพื้นผิว

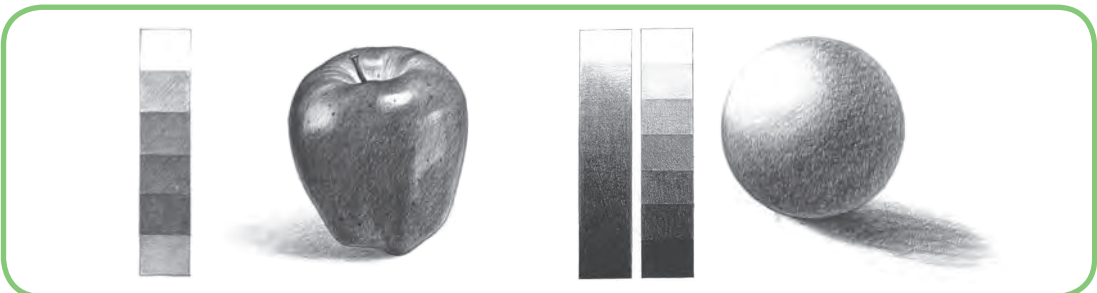


กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน ร่วมกันวาดภาพระบายสีในหัวข้อ “วิธีแก้ปัญหาโลกร้อน” โดยการกำหนดระยะและความลึกของรูปภาพด้วยวิธีที่สนใจลงในกระดาษวาดเขียน เสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน และอภิปรายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน

๒.๒ น้ำหนัก

น้ำหนักคือค่าความอ่อนแก่ของสี สัน จากจุดที่มืดที่สุดถึงจุดที่สว่างที่สุด หรือค่าความอ่อนแก่ของสี จากสีที่เข้มที่สุดจนถึงสีที่อ่อนที่สุด



ในการวาดภาพ น้ำหนักจะถูกใช้แทนค่าความมืด ความสว่างของแสงเงา บนพื้นผิวของวัตถุที่วาด ทำให้ภาพมีมิติ มีระยะ มีรายละเอียด ให้อารมณ์และความรู้สึก



กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

นักเรียนฝึกไล่ค่าความอ่อนแก่ของสีเส้น แทนค่าน้ำหนักของสีเป็นแถบ น้ำหนัก ๓ ช่อง จากจุดที่มืดที่สุดถึงจุดที่สว่างที่สุด หรือค่าความอ่อนแก่ของสี จากสีที่เข้มที่สุดจนถึงสีที่อ่อนที่สุดลงในกระดาษวาดเขียนให้ถูกต้องและสวยงาม เสร็จแล้วนำเสนอผลงาน และอภิปรายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน

๒.๓ แสงเงา

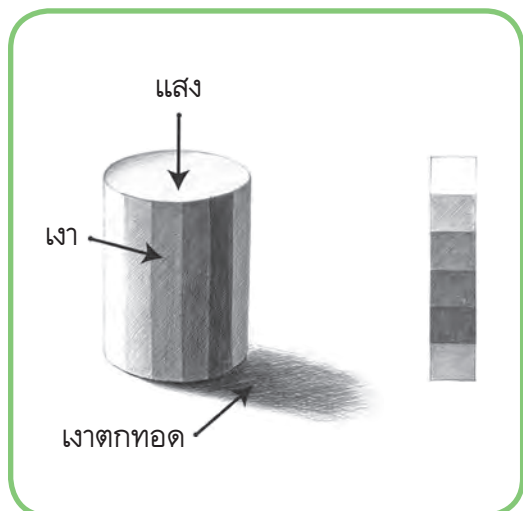
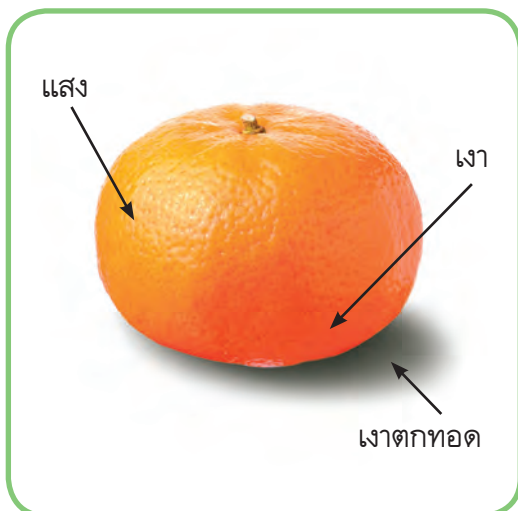
ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรามองเห็นลักษณะรูปร่าง รูปทรง สีเส้น และรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ ได้นั้นเพราะแสงเงา

แสง คือ ความสว่างที่ทำให้เรามองเห็น

เงา คือ ส่วนที่แสงเข้าไม่ถึง หรือส่วนที่มีวัตถุบังแสง

ลักษณะของแสงเงาแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่

- **ส่วนที่เป็นแสง** คือ ส่วนของวัตถุที่รับแสง จะมีน้ำหนักอ่อน
- **ส่วนที่เป็นเงา** คือ ส่วนของวัตถุที่มีน้ำหนักเข้มกว่าแสง และอยู่ตรงกันข้ามกับส่วนที่รับแสง
- **ส่วนที่เป็นเงาตกทอด** คือ บริเวณเงาของวัตถุที่ตกทอดไปตามพื้น ซึ่งจะเป็นไปตามขนาดและรูปร่างของวัตถุ



ในทางศิลปะได้นำแสงเงามาใช้ในการวาดภาพ เพื่อสื่อให้รู้สึกว่าคุณภาพนั้นมีลักษณะ ๓ มิติ มีระยะ มีรายละเอียด และให้อารมณ์และความรู้สึก



ภาพวาดแสงเงาที่มีลักษณะ ๓ มิติ



กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

นักเรียนสังเกตแสงเงาในธรรมชาติแล้วถ่ายทอดเป็นภาพวาดด้วยวัสดุอุปกรณ์ที่ถนัดหรือสนใจลงในกระดาษวาดเขียน เสร็จแล้วนำเสนอผลงาน และอภิปรายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน

๓. อิทธิพลของวรรณะสี

สีเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในงานศิลปะทุกประเภท เพราะสีมีอิทธิพลต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้พบเห็น ผู้สร้างสรรค์ผลงานจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสีและวิธีการนำสีไปใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสม ในวงสีธรรมชาติสีแบ่งออกเป็น ๒ วรรณะสี ซึ่งให้อารมณ์และความรู้สึกแตกต่างกัน ดังนี้

๓.๑ วรรณะสีอุ่น

วรรณะสีอุ่นเป็นกลุ่มสีที่ให้ความรู้สึกร้อนหรืออบอุ่น การต่อสู้อันร้อน ความมีชีวิตชีวา ความรุ่งโรจน์ ความโอ้อ่า ความรัก เหมาะสำหรับเป็นภาพเวลากลางวัน ได้แก่



สีเหลือง



สีส้มเหลือง



สีส้ม



สีส้มแดง



สีแดง



สีม่วงแดง



สีม่วง



ชื่อผลงาน เปิด

เทคนิค สีเทียนน้ำมัน

ผลงานของ ด.ญ.อมลรดา รัตนาราช

การวาดภาพระบายสีที่มีการนำ

วรรณะสีอ่อนมาใช้ในการผลงาน

๓.๒ วรรณะสีเขียว

วรรณะสีเขียวเป็นกลุ่มสีที่ให้ความรู้สึกสงบ สดชื่น ล้นติ ความเยือกเย็น ความคิดฝัน เหมาะสำหรับเป็นภาพเวลากลางคืน ได้แก่



สีเหลือง

สีเขียวเหลือง

สีเขียว

สีเขียวน้ำเงิน

สีน้ำเงิน

สีม่วงน้ำเงิน

สีม่วง



ชื่อผลงาน คำคืน

เทคนิค สีเทียนน้ำมัน

ผลงานของ ด.ญ.วรัญชลี รัตนาราช

การวาดภาพระบายสีที่มีการนำ

วรรณะสีเขียวมาใช้ในการผลงาน



กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

นักเรียนวาดภาพระบายสีตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ลงในกระดาษวาดเขียน โดยเลือกใช้สีในวรรณะสีอ่อนหรือวรรณะสีเขียววรรณะสีใดวรรณะสีหนึ่งในการระบายสี พร้อมทั้งเขียนคำบรรยายเรื่องราวในภาพ เสร็จแล้วนำเสนอผลงาน และอภิปรายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน

๓.๓ อิทธิพลของสีที่มีต่อมนุษย์

สีมีอิทธิพลต่อจิตใจของมนุษย์ เพราะสีแต่ละสีมีคุณสมบัติในการกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกได้ สีสามารถทำให้รู้สึกดีหรือไม่ดีได้ขึ้นอยู่กับ การนำไปใช้ ที่ถูกต้อง

การใช้สีจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจเพื่อสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างเหมาะสม เช่น การใช้สีตกแต่งภายในอาคารบ้านเรือน การเลือกสีของเสื้อผ้าให้เข้ากับรูปร่าง โอกาส และสถานที่ จะทำให้ผู้สวมใส่มีบุคลิกที่ดี ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของรูปร่างให้ดูงดงามขึ้นได้อย่างเหมาะสม การใช้สีปรุงแต่งอาหารให้น่ารับประทาน



การใช้สีตกแต่งภายในห้องนอนด้วย
วรรณะสีเย็น สร้างความรู้สึกเย็นสบาย



การใช้สีผสมอาหารปรุงแต่งอาหารให้มี
สีสันสดใส ช่วยให้น่ารับประทานมากขึ้น



กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

นักเรียนเลือกวรรณะสีอ่อนหรือวรรณะสีเย็นวรรณะสีใดวรรณะสีหนึ่ง ออกแบบลวดลายเสื้อตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ลงในกระดาษวาดเขียน เสร็จแล้วนำเสนอผลงาน และอภิปรายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน



รายการอ้างอิง

ชลุด นิยมเสมอ. (๒๕๓๔). องค์ประกอบของศิลปะ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. ไทยวัฒนาพานิช.
ปัญญา ทรงเสรี และคณะ. (๒๕๔๒). สมุดปฏิบัติการ ศ.๐๑๖ จิตรกรรม ๒
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วัฒนาพานิช.
โรงเรียนรุ่งอรุณ. (๒๕๕๐). MORE THAN ART มากกว่าศิลปะ : ลองเล่นกับธรรมชาติ.
แปลน พรินท์ติ้ง.
สุชาติ วงษ์ทอง และคณะ. (๒๕๔๙). หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ทักษะศิลป์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔. วัฒนาพานิช.

บทสรุป

พื้นฐานงานศิลป์

๑. ทักษะ

๑.๑ เส้น

๑) เส้นในธรรมชาติ

เช่น



เส้นของใบแมงมุม

๒) เส้นในสิ่งแวดล้อม

เช่น



เส้นของสะพานแขวน

๓) เส้นในงานทัศนศิลป์

เช่น

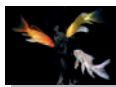


เส้นในงานวาดภาพพระบายสี

๑.๒ สี

๑) สีในธรรมชาติ

เช่น



สีของปลา

๒) สีในสิ่งแวดล้อม

เช่น



สีของรถของเล่น

๓) สีในงานทัศนศิลป์

เช่น



สีในงานพิมพ์ภาพ

๑.๓ รูปร่าง

๑) รูปร่างในธรรมชาติ

เช่น



รูปร่างของปลา

๒) รูปร่างในสิ่งแวดล้อม

เช่น



รูปร่างของหมวก

๓) รูปร่างในงานทัศนศิลป์

เช่น



รูปร่างในงานจิตรกรรมไทย

๑.๔ รูปทรง

๑) รูปทรงในธรรมชาติ

เช่น



รูปทรงของดอกบัว

๒) รูปทรงในสิ่งแวดล้อม

เช่น



รูปทรงของบอลลูน

๓) รูปทรงในงานทัศนศิลป์

เช่น



รูปทรงในงานกระดาษ

๑.๕ พื้นผิว

๑) พื้นผิวในธรรมชาติ

เช่น



พื้นผิวขรุขระของคางคก

๒) พื้นผิวในสิ่งแวดล้อม

เช่น



พื้นผิวเรียบของลูกโป่ง

๓) พื้นผิวในงานทัศนศิลป์

เช่น



พื้นผิวในงานปั้น

๑.๖ พื้นที่ว่าง

๑) พื้นที่ว่างในธรรมชาติ

เช่น



พื้นที่ว่างภายในถ้ำ

๒) พื้นที่ว่างในสิ่งแวดล้อม

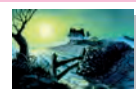
เช่น



พื้นที่ว่างที่โอบล้อม
ภายนอกและเจาะทะลุ
ภายในของสถาปัตยกรรม

๓) พื้นที่ว่างในงานทัศนศิลป์

เช่น



พื้นที่ว่างในงานวาดภาพ
พระบายสีให้เกิดการลงตา
เป็น ๓ มิติ

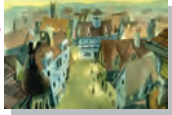
บทสรุป (ต่อ)

๒. การจัดภาพ

๒.๑ ระยะและความลึก

๑) การกำหนดด้วยรูปร่าง
รูปทรงหรือขนาด

เช่น



๒) การกำหนดด้วย
น้ำหนักของสี

เช่น



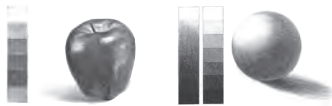
๓) การกำหนดด้วยรายละเอียด
ของพื้นผิว

เช่น



๒.๒ น้ำหนัก

เช่น



๒.๓ แสงเงา

เช่น



ภาพวาดแสงเงาที่มีลักษณะ ๓ มิติ

๓. อิทธิพลของวรรณะสี

๓.๑ วรรณะสีอุ่น

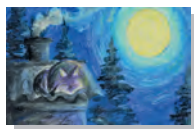
เช่น



การวาดภาพระบายสี
ที่มีการนำวรรณะสีอุ่น
มาใช้ในผลงาน

๓.๒ วรรณะสีเย็น

เช่น



การวาดภาพระบายสี
ที่มีการนำวรรณะสีเย็น
มาใช้ในผลงาน

๓.๓ อิทธิพลของสีที่มีต่อมนุษย์

เช่น



การใช้สีตกแต่งภายในห้องนอน
ด้วยวรรณะสีเย็น
สร้างความรู้สึกเย็นสบาย

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๑. นักเรียนนำทัศนธาตุต่าง ๆ มาใช้ในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ เพื่อสะท้อนความคิดและเสริมสร้างทักษะทางศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ โดยให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันหน้าชั้นเรียน

๒. นักเรียนนำสีที่ได้จากธรรมชาติ เช่น ดอกไม้ ใบไม้ ขมิ้น ดิน มาวาดภาพระบายสีตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ให้สวยงามลงในกระดาษวาดเขียน เสร็จแล้วนำผลงานไปให้เพื่อนเพื่อเป็นของขวัญในโอกาสต่าง ๆ

๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๒ กลุ่ม วาดภาพระบายสีธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ลงบนกระดาษวาดเขียน โดยกลุ่มแรกใช้วรรณะสีอุ่น และกลุ่มที่ ๒ ใช้วรรณะสีเย็น เสร็จแล้วนำเสนอผลงานเปรียบเทียบกัน บรรยายเกี่ยวกับอิทธิพลของสีว่ามีความรู้สึกแตกต่างกันอย่างไร และอภิปรายแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปร่วมกันหน้าชั้นเรียน

โครงการ

นักเรียนเลือกปฏิบัติโครงการต่อไปนี้ตามความสนใจ หรือคิดโครงการขึ้นเองโดยขอคำแนะนำจากครู แล้วปฏิบัติตามขั้นตอนการทำโครงการ

๑. โครงการศึกษาค้นคว้าการใช้ทัศนธาตุในผลงานศิลปะ โดยศึกษาค้นคว้าและสังเกตว่ามีวิธีการนำทัศนธาตุใดบ้างมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

๒. โครงการศึกษาค้นคว้าการจัดภาพในผลงานศิลปะ โดยศึกษาค้นคว้าและสังเกตว่ามีวิธีการจัดภาพโดยนัยยะและความลึก น้ำหนัก และแสงเงาไปใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะอย่างไร

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

นักเรียนสามารถนำความรู้จากหน่วยการเรียนรู้นี้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น การวาดภาพ การออกแบบสิ่งของเครื่องใช้ การตกแต่งสถานที่ การจัดป้ายนิเทศต่าง ๆ

คำถามทบทวน

๑. เส้นในทางศิลปะหมายถึงอะไร
๒. การกำหนดระยะและความลึกของรูปภาพด้วยวิธีการกำหนดด้วยน้ำหนักของสีเป็นการจัดภาพในลักษณะใด
๓. เงามตกทอดมีลักษณะอย่างไร
๔. วรรณะสีเย็นประกอบด้วยสีอะไรบ้าง